

OPPG. 1a

$\bar{X}$ : lengde til planker  $E(\bar{X}) = 1$   $SD(\bar{X}) = 0,05$

$$\text{Var}(\bar{X}) = 0,05^2$$

---

i)  $E(\bar{X} - 0.3) = E(\bar{X}) - 0.3 = 1 - 0.3 = 0.7 \text{ m}$   $b = -0.3$

ii)  $\text{Var}(\bar{X} - 0.3) = \text{Var}(\bar{X}) = 0,05^2$

$$SD(\bar{X} - 0.3) = \sqrt{\text{Var}(\bar{X} - 0.3)} = 0,05 \text{ m}$$

OPPG 1b.

$X$ : lengde til planke  $E(X) = 1$   $SD(X) = 0,05$

$$\text{Var}(X) = 0,05^2$$

$Y$ : lengde til planke i cm  $Y = 100X$

$$E(Y) = E(100X) = 100E(X) = 100 \text{ cm}$$

$$\text{Var}(Y) = \text{Var}(100X) = 100^2 \text{Var}(X) = 100^2 \cdot 0,05^2$$

$$SD(Y) = 100 \cdot 0,05 = 5 \text{ cm}$$

## OPPG 1c

i)  $X_1$  : lengde av planker 1

$X_2$  : lengde av planker 2

$$E(X_1 + X_2) = E(X_1) + E(X_2) = 1 + 1 = 2 \text{ m}$$

ii)  $X_1, X_2, \dots, X_{10}$   $E(X_i) = 1$  for  $i = 1, \dots, 10$

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^{10} X_i}{10} \quad \text{Hva er } E(\bar{X})?$$

---

$$\begin{aligned} E\left(\frac{1}{10} \sum_{i=1}^{10} X_i\right) &= \frac{1}{10} E\left(\sum_{i=1}^{10} X_i\right) = \frac{1}{10} \sum_{i=1}^{10} E(X_i) \\ &= \frac{1}{10} (10 \cdot 1) = 1 \text{ m} \end{aligned}$$

For (iii) må vi først vite hvordan  $X$ -ene samvarierer!

## SLIDE MED FIGURER

Vi ser parvise realisasjoner  $(x, y)$

av  $X, Y$  med simultantetthet  $f_{X,Y}(x, y)$

- Er  $X$  og  $Y$  korrelerte? ( $\text{Cov}(X, Y) \neq 0?$  eller  $\text{Corr}(X, Y) \neq 0?$ )

1, 2 JA

3 Uavhengige

4, 5, 6 avhengige men ikke lineær sammenheng

## SLIDE MED FIGURER 2

$$\begin{array}{l} E(X) = 4 \quad E(Y) = 4 \\ \text{Var}(X) = 1 \quad \text{Var}(Y) = 1 \end{array} \left. \vphantom{\begin{array}{l} E(X) = 4 \\ \text{Var}(X) = 1 \end{array}} \right\} \text{i alle figurer}$$

$$A) \text{Cov}(X, Y) = 0.8$$

$$B) \text{Cov}(X, Y) = -0.8$$

$$C) \text{Cov}(X, Y) = 0$$

Hvordan "oppfører"  $X+Y$  seg? [histogrammer]

$$E(X+Y) = 4+4 = 8 \quad \text{i alle tilfeller}$$

$$A) \text{Var}(X+Y) =$$

$$\text{Var}(X) + \text{Var}(Y)$$

$$+ 2\text{Cov}(X, Y) =$$

$$1 + 1 + 1.6 = 3.6$$

$$\text{SD}(X+Y) \approx 1.9$$

$$B) \text{Var}(X+Y) =$$

$$1 + 1 - 1.6 =$$

$$0.4$$

$$\text{SD}(X+Y) \approx 0.6$$

$$C) \text{Var}(X+Y) =$$

$$1 + 1 = 2$$

$$\text{SD}(X+Y) = 1.4$$

OPPG 1c iii

Anta uavhengige lengder

$$\text{COV}(X, Y) = E(XY) - E(X)E(Y)$$

Husk  $E(g(X, Y)) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} g(x, y) f(x, y) dx dy$

$\Downarrow$

$$E(XY) = \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} xy f(x, y) dx dy \quad \left( \begin{array}{l} \text{STAD} \\ \hline \end{array} \right)$$

$\uparrow$   
her  $f(x)f(y)$

Pga uavhengighet

$$= \int_{-\infty}^{\infty} \int_{-\infty}^{\infty} xy f(x) f(y) dx dy$$

$$= \int_{-\infty}^{\infty} y f_Y(y) \underbrace{\int_{-\infty}^{\infty} x f_X(x) dx}_{= E(X)} dy$$

$$= E(X) \int_{-\infty}^{\infty} y f_Y(y) dy$$

$$= E(X) E(Y)$$



$$\text{COV}(X, Y) = E(X)E(Y) - E(X)E(Y) = 0$$

når  $X$  og  $Y$  er uavh.

$$\begin{aligned}\text{iii) } \text{Var}(\bar{X}) &= \text{Var}\left(\frac{1}{10} \sum_{i=1}^{10} X_i\right) \\ &= \left(\frac{1}{10}\right)^2 \text{Var}\left(\sum_{i=1}^{10} X_i\right) \\ &= \left(\frac{1}{10}\right)^2 \sum_{i=1}^{10} \text{Var}(X_i) \\ &= \left(\frac{1}{10}\right)^2 10 \cdot (0.05)^2 \\ &= 0.05^2 / 10\end{aligned}$$

$$\text{SD}(\bar{X}) = \frac{0.05}{\sqrt{10}}.$$

## OPPG 2a

$H$  : måling av hastighet

$$E(H) = h$$

↑  
den sanne  
hastigheten

$$SD(H) = 0.5 \text{ m/s}$$

$$Y = 0.5 \text{ m} H^2$$

↑  
beregning  
av energi  
basert på  
måling  $H$

$$E(Y) = E(\underbrace{0.5 \text{ m}}_{\text{regnerregel}} H^2) = 0.5 \text{ m} \underbrace{E(H^2)}$$

regnerregel

$$\begin{aligned} E(H^2) &= \text{Var}(H) + E(H)^2 \\ &= 0.5^2 + h^2 \end{aligned}$$

$$E(Y) = 0.5 \text{ m} (0.5^2 + h^2)$$

Oppg. 2b

$$Y = 0.5 M H^2$$

↑ ↑  
uavhengige

$$E(Y) = 0.5 E(M) E(H^2)$$
$$= 0.5 m_0 (0.5^2 + h^2)$$